

خلاصه طرح «سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی اجتماعی دانشگاه ها در عصر کرونا و پسا کرونا»

تدوینگر طرح: جناب آقای احمد موسمی

این روزها ویروس کرونا دامن گیر کل جهان شده است، در این راستا علاوه بر توجه به جنبه‌های پزشکی و اقتصادی این ویروس، توجه به ابعاد فرهنگی و اجتماعی آن نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است. با شیوع این ویروس علاوه بر تبعات فوق، شاهد دگرگون شده نظم جهانی بوده و باید منتظر بحران‌های پس از آن یا به تعبیری «بحران‌های پسا کرونا» باشیم. از این رو کشورها، نیازمند اتخاذ سیاست‌های عالمانه‌ای بر پایه «دانش» و «پژوهش» برای مقابله با چالش‌های ناشی از این پاندمی هستند. در ایران نیز مانند دیگر کشورها، بحران کرونا فراگیر شده و متناسب با آن باید سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی انجام گیرد تا نرخ شیوع کاهش یابد و صیانت جان شهروندان حفظ گردد. یکی از مراکز تجمع و فعالیت، دانشگاه‌ها هستند که تقریباً ۲۸۰۰ نهاد، مؤسسه آموزش عالی و نزدیک ۵ میلیون دانشجو در ایران وجود دارد. از طرف دیگر انقلاب صنعتی چهارم در حال روی‌دادن است و شرایط به وجود آمده بر اثر کرونا باعث شده است که اهمیت فضای مجازی به صورت واقعی ملموس شود. کارهایی که دانشجویان در دوره قبل به صورت حضوری انجام می‌دادند، اکنون باید از طریق فضای سایبر انجام شود. پژوهش، آموزش و فرهنگ دانشگاهی در عصر اطلاعات با کمک فناوری‌های جدید، مدل جدیدی از دانشگاه را به نام دانشگاه شبکه‌ای شکل داده است. در همین راستا نیز دانشگاه فردوسی پیشرو در استفاده از فضای مجازی و بسترسازی جهت بهره‌گیری از این فضا و تعامل با دانشجویان پرداخته است. علاوه بر اینکه تمامی فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی - اجتماعی و دانشجویی دانشگاه فردوسی با همین شرایط (مجازی و شبکه‌ای) صورت می‌گیرد. به طور کلی دانشگاه به لحاظ شکلی دانشگاه مجازی و سایبری خواهد بود و از نظر محتوایی دانشگاه شبکه‌ای مبنای قرار دارد. ذکر این نکته بسیار ضروری است که اگر دانشگاهی تنها بر جنبه آموزش تأکید کند، به مراکز فنی و حرفه‌ای نزدیک می‌گردد و اگر بر پژوهش تمرکز کند، به سمت پژوهشکده‌ها و مراکز رشد می‌رود و اگر انحصاراً فرهنگی باشد، شبیه نهادهای سنتی خواهد بود. بنابراین دانشگاه محیط تعاملات پویای دانشجویان، استادان و پژوهشگران و مرتبط با حل و فصل مسائل جامعه و دولت است.